

TŁUMACZENIA PRZYSIĘGŁE W PAŃSTWACH UNII EUROPEJSKIEJ I EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO

na podstawie danych przekazanych przez polskie placówki konsularne.

Poniższe tabele zawierają odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy w państwie występuje instytucja tłumacza przysięgłego?
2. Kto jest uprawniony do sporządzania takich tłumaczeń?
3. Jak w języku lub językach urzędowych państwa brzmi nazwa zawodu osoby będącej tłumaczem przysięgłym?
4. Czy na tłumaczeniu przysięgłym powinna być zamieszczona stała klauzula?
5. Czy tłumaczenie przysięgłe posiada określone cechy fizyczne tzn. specjalny papier, pieczęć, hologram?
6. Czy państwo prowadzi dostępną publicznie listę tłumaczy przysięgłych?
7. Pozostałe informacje, które mogą być przydatne do weryfikacji tłumaczenia przysięgłego.

Wykaz państw

Andora	Litwa
Austria	Luksemburg
Belgia	Łotwa
Bułgaria	Niderlandy
Chorwacja	Niemcy
Cypr	Norwegia
Czechy	Portugalia
Dania	Rumunia
Estonia	Słowacja
Finlandia	Słowenia
Francja	Szwecja
Grecja	Węgry
Hiszpania	Włochy
Irlandia	Wielka Brytania
Islandia	
Liechtenstein	

KSIĘSTWO ANDORY

1. W Księstwie Andory występuje instytucja tłumacza przysięgłego.

3. Aby uzyskać tytuł tłumacza przysięgłego, należy zdać egzamin organizowany okresowo przez Ministerstwo Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych Księstwa. Ogłoszenia o przeprowadzeniu egzaminów są publikowane w miejscowym dzienniku ustaw. Zgodnie z informacjami uzyskanymi z Ambasady Andory w Madrycie, po uzyskaniu tytułu tłumacz przysięgły wpisywany jest do Rejestru Tłumaczy Przysięgłych Andory, który również jest okresowo publikowany Dzienniku Ustaw.

5. W Andorze nie ma obowiązku stosowania specjalnego papieru przy wykonywaniu tłumaczeń przez tłumaczy zarejestrowanych w Rejestrze. Tłumacz jest natomiast zobowiązany do poświadczenia zgodności tłumaczenia z oryginałem oraz podania swojego imienia i nazwiska, języka, z którego ma uprawnienia do wykonywania tłumaczeń, daty oraz numeru nominacji. Jest również zobowiązany stosować pieczęć osobistą oraz podpisywać tłumaczenia.

7. Językiem urzędowym Andory jest język kataloński. W praktyce wiele dokumentów i tłumaczeń było dotychczas przyjmowanych w tłumaczeniu na język hiszpański, często wykonanych przez tłumaczy przysięgłych zarejestrowanych w Hiszpanii. W ciągu ostatnich kilku lat Ambasada Polski w Madrycie nie odnotowała przypadków, w których interesanci przy załatwianiu różnych spraw składaliby tłumaczenia wykonane przez tłumaczy przysięgłych zarejestrowanych w Andorze.

REPUBLIKA AUSTRII

1. W Austrii istnieje instytucja tłumacza przysięgłego. Funkcję tę sprawują osoby wpisane na listy tłumaczy przysięgłych prowadzone przez sądy krajowe w poszczególnych austriackich krajach związkowych. Warunkiem uzyskania wpisu na taką listę jest posiadanie odpowiednich kwalifikacji w zakresie znajomości języka niemieckiego i języka obcego oraz umiejętność wykonywania tłumaczeń ustnych i pisemnych w tych językach w obu kierunkach.

2. Uprawnienia tłumacza przysięgłego uzyskuje się poprzez złożenie przysięgi w danym sądzie krajowym i uzyskanie wpisu na listę tłumaczy przysięgłych. Aktualnie uprawnienia te są udzielane na czas określony (zazwyczaj 10 lat). Przed upływem tego okresu należy złożyć wniosek o przedłużenie okresu wpisu.

3. Allgemein beeideter und gerichtlich zertifizierter Dolmetscher für die ..... Sprache.

4. Uwierzytelnienie tłumaczeń dokonywane jest poprzez umieszczenie klauzuli o następującej treści:

Die genaue Übereinstimmung der vorstehenden Übersetzung mit der angehefteten - vorliegenden - Urschrift - Abschrift - Ablichtung bestätige ich unter Berufung auf meinen Eid.
nazwa miasta, den .....

Powołując się na złożoną przysięgę poświadczam niniejszym zgodność powyższego tłumaczenia z przedłożonym(ą) mi oryginałem - odpisem - kopią.

nazwa miasta, dnia ....

Tłumaczenie musi być własnoręcznie podpisane przez tłumacza przysięgłego i opatrzone jego pieczęcią. Wzór podpisu oraz wzór pieczęci tłumacza złożone są w sądzie prowadzącym listę, na którą wpisany jest dany tłumacz, który to sąd w razie potrzeby może też poświadczyc (zalegalizować) podpis tego tłumacza.

5. W Austrii nie ma wymogu, aby tłumaczenia były sporządzone na jakimś specjalnym papierze posiadającym określone cechy fizyczne. Zazwyczaj sporządzane są one na normalnym białym papierze biurowym formatu A4 o gramaturze 70-80 g.

6. W Austrii ogólnie dostępna jest internetowa "Lista rzeczoznawców sądowych i tłumaczy przysięgłych": www.sdgliste.justiz.gv.at . Lista ta zawiera dane osobowe, adres, numery telefonów danego tłumacza.

KRÓLESTWO BELGII

1. W Królestwie Belgii istnieje instytucja tłumacza przysięgłego.

2. Tłumaczenia sporządza tłumacz przysięgły – traducteur jure (assermente) / beedigd vertaler, czyli tłumacz uprawniony do wykonywania zawodu przez Sąd Pierwszej Instancji. Tłumacz przysięgły podczas wpisu na listę tłumaczy składa w Sądzie odpowiednią przysięgę, deklarując, iż będzie on wiernie tłumaczył powierzone mu teksty. Posiada on uprawnienia wyłącznie do dokonywania tłumaczeń w tych językach, dla których został zarejestrowany w Sądzie. Nie może on zatem tłumaczyć na inne języki.

3. W języku francuskim tłumacz przysięgły to traducteur jure (lub traducteur assermente), natomiast w języku niderlandzkim beedigd vertaler.

4. Na końcu tłumaczenia widnieje następująca klauzula:

w wersji francuskiej:

Je soussigné(e) Imię i NAZWISKO tłumacza, traducteur juré, certifie que la présente traduction est conforme à l'original.

(Ja, niżej podpisany tłumacz przysięgły, stwierdzam zgodność przekładu z oryginałem).

Miejscowość, data

Imię i nazwisko tłumacza oraz podpis

Pieczętka tłumacza

w wersji niderlandzkiej:

imię i NAZWISKO

Beëdigd vertaler/tolk bij de

rechtbank van Eerste Aanleg te ... (przy Sądzie Pierwszej Instancji w ... miejscowość)

Na tej samej stronie lub na odrębnej pieczęci widnieją także dodatkowe informacje, jak adres oraz numer telefonu tłumacza.

Tłumacz przysięgły podpisuje się na tłumaczeniu swoim imieniem i nazwiskiem, poświadczając tym samym, że przetłumaczony przez niego tekst jest zgodny z tekstem oryginalnym, nadając mu w ten sposób charakter oficjalny.

6. Listy tłumaczy przysięgłych różnych języków dostępne są w dziale legalizacji Belgijskich Sądów Pierwszej Instancji.

7. Niektóre dokumenty przetłumaczone przez tłumacza przysięgłego muszą być dodatkowo legalizowane. Legalizacja to nic innego jak potwierdzenie autentyczności podpisu tłumacza przysięgłego. Odpowiedni Sąd Pierwszej Instancji porównuje podpis tłumacza z podpisem w sądowym rejestrze tłumaczy.

W zależności od rodzaju dokumentu legalizacji w Belgii można dokonać w sądach, urzędach miasta, ministerstwach oraz ambasadach.

REPUBLIKA BUŁGARII

1. W Republice Bułgarii istnieje instytucja tłumacza przysięgłego; podstawą prawną działania tłumaczy przysięgłych jest zarządzenie w sprawie legalizacji, poświadczeń i tłumaczeń dokumentów i innych papierów wartościowych – D.W. nr 96 z 1982 r. z późn. zmianami i uzupełnieniami.

2. Do sporządzania tłumaczeń przysięgłych jest upoważniony tłumacz, posiadający odpowiednie kwalifikacje (dyplom uzyskania wykształcenia średniego lub wyższego, zawierający horarium minimum 600 godzin nauczania danego języka i ocenę nie niższą od 4,5; uznawane jest świadectwo maturalne liceum językowego lub dyplom uzyskania wykształcenia wyższego filologicznego, pokrywające ww. wymagania), zatrudniony odpowiednio przez biuro tłumaczeń lub firmę usługową wykonującą m.in. tłumaczenia. Kwalifikacje tłumacza potwierdza Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Bułgarii. Tłumacz przysięgły zobowiązany jest do podpisania notarialnie poświadczonej deklaracji o odpowiedzialności zgodnie z bułgarskim kodeksem karnym, w związku z wykonywaniem tłumaczeń w danym biurze tłumaczeń. Dane tłumacza i wzór jego podpisu przekazywane są do MSZ Republiki Bułgarii.

Każde biuro tłumaczeń, które ma podpisaną umowę z MSZ RB na wykonywanie tłumaczeń przysięgłych zobowiązane jest do przekazania wykazu tłumaczy z ich danymi osobowymi, nr ewidencyjnym (odpowiednik polskiego nr PESEL), deklaracjami notarialnymi tłumaczy ze wskazaniem podmiotu, na rzecz którego wykonywane są tłumaczenia (nazwa biura tłumaczeń), notarialnie poświadczone kopie świadectw lub dyplomów poświadczających znajomość danego języka. Dopiero po zakończeniu procedury umieszczenia danego tłumacza w rejestrach MSZ RB ma on prawo wykonywania tłumaczeń przysięgłych w firmie, która wystąpiła o jego rejestrację.

THE REPUBLIC OF BULGARIA
Ministry of Foreign Affairs

"Consular relations" Directorate certifies the signature, affixed by the person, adapted the text:
Yordan Stanev Kindalov

The Ministry of Foreign Affairs does not bear the responsibility for fidelity of the adaptation.
Sofia, date: 09.10.2012 Legalization sector:
№: 13 - 1EB108BCD2A5 - 1

THE REPUBLIC OF BULGARIA
Ministry of Foreign Affairs

"Consular relations" Directorate, confirms that the signature and the seal for certification of the document are affixed by:
Yordan Stanev Kindalov

The Ministry of Foreign Affairs does not bear the responsibility for contents of the document.
Sofia, date: 09.10.2012 Legalization sector:
№: 13 - 0D863DA0580C - 1

Министерство на външните работи
Дирекция "Консулски отношения"

удостоверява истинността на положения подпис на извършване адаптацията на текста:
Красимира Кирилова Чобанова

Министерство на външните работи не носи отговорност за верността на адаптацията.

София, дата: 09.10.2012
Сектор "Заверки и легализация"
№: 13 - 4AA4949D88E3 - 1

THE REPUBLIC OF BULGARIA
Ministry of Foreign Affairs

"Consular relations" Directorate certifies the signature, affixed by the translator:
Konstantin Veselinov Kisiov

The Ministry of Foreign Affairs does not bear the responsibility for fidelity of the translation.
Sofia, date: 09.10.2012 Legalization sector:
№: 13 - 6817ABE7465C - 1

Министерство на външните работи
Дирекция "Консулски отношения"

потвърждава автентичността на положен подпис и печат на:
Татяна Александрова Обретенова-Рад

София, дата: 09.10.2012
Сектор "Заверки и легализация"
№: 13 - 8eE0033G07AC - 1

Министерство на външните работи
Дирекция "Консулски отношения"

удостоверява подписа на преводача:
Йорданка Стефанова Минчева

Министерство на външните работи не носи отговорност за верността на превода.

София, дата: 09.10.2012
Сектор "Заверки и легализация"
№: 13 - 31497F08C788 - 3

6. Lista biur tłumaczeń, przy których działają tłumacze przysięgli zarejestrowani w MSZ Republiki Bułgarii, dostępna jest na stronie bułgarskiego MSZ pod adresem:

<http://www.mfa.bg/bg/pages/51/index.html>

Niestety, jest ona dostępna jedynie w języku bułgarskim.

7. Bułgarskie MSZ okresowo przekazuje placówkom akredytowanym w Bułgarii wzory naklejek i pieczęci oraz podpisów osób upoważnionych do legalizacji dokumentów, w tym poświadczenia tłumaczeń przysięgłych.

W Bułgarii tłumacz przysięgły nie występuje jako odrębna osoba prawna, przeciwko czemu opowiadają się sami tłumacze, wnosząc do instytucji o zmianę prawa w tym zakresie.

REPUBLIKA CHORWACJI

1. Tak

2. Osobą uprawnioną do sporządzania tłumaczeń wywołujących skutki prawne jest tłumacz przysięgły. Uprawnienia nadaje im Sąd Wojewódzki Gospodarczy (*Županijski - Trgovački sud*) właściwy do miejsca zamieszkania tłumacza. Nie prowadzi się centralnego rejestru tłumaczy przysięgłych, natomiast wykaz tłumaczy przysięgłych danych języków znajduje się na stronie internetowej www.sudacka-mreza.hr.

3. W języku chorwackim nazwa brzmi **sudski tumač**.

4. Na tłumaczeniu przysięgłym musi znaleźć się formuła o następującej treści:

- w języku chorwackim:

ÂŃJa _____ stalni sudski tumač za _____ jezik, imenovan rješenjem predsjednika Županijskog âŃ Trgovačkog suda u _____ broj _____ od _____ potvrđujem da gornji prijevod potpuno odgovara izvorniku sastavljenom na _____ jezikuÂŃ.

- w języku polskim:

ÂŃJa _____ stały tłumacz przysięgły języka _____, mianowany decyzją prezesa Wojewódzkiego âŃ Gospodarczego Sądu w _____ numer _____ z dnia _____ potwierdzam że powyższe tłumaczenie w pełni odpowiada oryginałowi sporządzonemu w języku _____.

5. Tłumaczenie przysięgłe zawiera: klauzulę, podpis i pieczęć tłumacza przysięgłego. Każde tłumaczenie przysięgłe zostaje wpisane do rejestru - repertorium tłumacza przysięgłego i jest opatrzone specjalnym numerem rejestracyjnym. Obowiązkową cechą wyróżniającą pismo zawierające tłumaczenie przysięgłe jest umieszczona okrągła pieczęć tłumacza przysięgłego o średnicy 38 mm (korzysta się z tuszu koloru niebieskiego). Pieczęć zawiera w otoku imię i nazwisko tłumacza przysięgłego oraz wskazanie języka, w zakresie którego ma uprawnienia, oznaczenie „stały tłumacz przysięgły” i jego miejsce zamieszkania. Tekst pieczęci jest w języku chorwackim i w języku, w zakresie którego ma uprawnienia. Pismo zawierające tłumaczenie przysięgłe musi mieć „formę zwartą”. Zazwyczaj stosuje się „sznurowanie” stron z wykorzystaniem specjalnych, wzmacniających „tulejek”. Na ostatniej stronie dokumentu zakończenie sznurków opatrywane jest specjalną nalepką tłumacza przysięgłego.

6. Aby uzyskać uprawnienia tłumacza przysięgłego trzeba posiadać obywatelstwo Republiki Chorwacji lub innego państwa członkowskiego UE, dyplom ukończenia wyższej uczelni, zdany egzamin ze znajomości języka obcego (akceptuje się dyplom ukończenia kierunkowych studiów językowych), ukończyć specjalistyczny kurs na tłumacza przysięgłego zakończony egzaminem (przed pierwszą nominacją). Na tłumacza przysięgłego nie można mianować osoby która ma zakaz pracowania w służbie cywilnej według chorwackiego prawa oraz osoby które figurują w rejestrze skazanych. Uprawnienia otrzymuje się na cztery lata. Po upływie tego okresu trzeba uprawnienia odnawiać.

REPUBLIKA CYPRYJSKA

1. Na terytorium Republiki Cypryjskiej nie ma instytucji tłumacza przysięgłego w rozumieniu polskich przepisów

2. Tłumaczenia dokonywane są w PIO (Press Information Office) a dokumenty tam tłumaczone są dopuszczane do obrotu prawnego na terytorium RC. Aby być „tłumaczem” w ww. biurze wystarczy ukończenie studiów pierwszego stopnia - licencjat.

„Tłumacz” zatrudniony w takim biurze nie potrzebuje legitymować się żadnym dodatkowym egzaminem ani uprawnieniami.

4. Na dokumentach tłumaczonych przez PIO umieszczona jest pieczęć o treści:

Receipt No: _____

Date: _____

I hereby certify that this text is a true translation of the attached document

I hereby certify that the signature of the translator is that of _____

(Sgd.) _____

For Director

Press and Information Office

Republic of Cyprus

(Rachunek nr _____

Data: _____

Niniejszym oświadczam, że tekst jest wiernym tłumaczeniem załączonego dokumentu.

Niniejszym oświadczam, że podpis tłumacza jest podpisem _____ (wpisuje się imię i nazwisko tłumacza lub przystawia jego imienną pieczętkę)

Z upoważnienia Dyrektora Biura Prasowego i Tłumaczeń

Republika Cypryjska)

Obok ww. pieczęci umieszcza się okrągłą pieczęć z napisem w otoku po grecku i angielsku: Biuro Prasowe i Tłumaczeń

5. Tłumaczenie nie posiada żadnych cech fizycznych oprócz wspomnianej wyżej pieczętki.

6. Na terytorium RC nie ma listy tłumaczy

7. W toku dotychczasowej praktyki z dokumentami tłumaczonymi przez PIO nasuwa się jedno, główne spostrzeżenie: w bardzo wielu przypadkach dokonywane tłumaczenia są niestaranne, zawierają liczne błędy gramatyczne i stylistyczne. PIO nie przykładą należytej staranności do poprawności dokonywanych tłumaczeń. W ocenie urzędu konsularnego dokumenty tłumaczone przez PIO w żaden sposób nie powinny być traktowane na równi z tłumaczeniami dokonywanymi np. przez polskich tłumaczy przysięgłych.

REPUBLIKA CZESKA

1. W Republice Czeskiej występuje instytucja tłumacza przysięgłego.

2. Do sporządzania tłumaczeń poświadczonych upoważnieni są tłumacze przysięgli (sądowi). Zgodnie z ustawą regulującą kwestie tłumaczy przysięgłych [Ustawa nr 36/1967 Dz.U. Republiki Czeskiej, z późniejszymi zmianami, o biegłych i tłumaczach] tłumacze przysięgli są powoływani przez ministra sprawiedliwości (na podstawie upoważnienia ministra sprawiedliwości uprawnienie to jest realizowane przez prezesów sądów okręgowych).

3. W języku czeskim: **soudní tlumočník**

w tłumaczeniu na język polski: tłumacz sądowy

4. Klauzula w języku czeskim:

Tlumočnická doložka

Jako tlumočník jazyka ....., jmenovaný dekretem ..... soudu v ..... ze dne ....., č.j. Spr ....., stvrzují, že mnou provedený překlad souhlasí s textem připojené listiny.

Tlumočnický úkon a účtovaná částka jsou zapsány v tlumočnickém deníku pod pořadovým číslem: .....

V ..... dne .....

[podpis]

.....

Klauzula w języku polskim:

Klauzula tłumacza

Jako tłumacz przysięgły języka ....., mianowany decyzją Sądu ..... w ..... z dnia ..... r. pod numerem Spr ....., oświadczam, że wykonane przeze mnie tłumaczenie jest zgodne z treścią załączonego dokumentu.

Tłumaczenie i wniesiona opłata zostały odnotowane w repertorium tłumacza pod numerem

kolejnym:

....., dnia .....

[podpis]

5. Tłumaczenie przysięgłe nie wymaga wykonania na specjalnym papierze ani hologramu. Tłumaczenie musi być w sposób trwały połączone z oryginałem dokumentu (lub z jego poświadczoną kopią); dokumenty łączy się z tłumaczeniem zszywką i trzykolorowym sznureczkiem (w barwach narodowych Republiki Czeskiej, biały, czerwony, niebieski); każda strona tłumaczenia musi być opieczątowana pieczęcią tłumacza przysięgłego; na ostatniej stronie należy opieczątować naklejkę łączącą dokument z tłumaczeniem oraz naklejki mocujące końcówkę sznurka. Pieczęć tłumacza przysięgłego w Republice Czeskiej ma średnicę 36 mm, pośrodku znajduje się godło państwowe Republiki Czeskiej, w otoku imię i nazwisko tłumacza oraz napis „tłumacz języka ....”. [wzór pieczęci np.: <http://www.razitka-praha.com/?378,razitko-soudniho-tlumocnika>]

Na tłumaczeniu musi znajdować się klauzula tłumacza o treści podanej w odpowiedzi na punkt 4.

6. Listę tłumaczy przysięgłych prowadzi Ministerstwo Sprawiedliwości Republiki Czeskiej, adres strony internetowej www.justice.cz

Zakładka: Znalci a tlumočníci [http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/\\$\\$SearchForm?OpenForm](http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/$$SearchForm?OpenForm)

Należy najpierw zaznaczyć opcję tłumacz, następnie ustawić język i województwo.

7. 1) Weryfikacja uprawnień tłumacza:

źródłem takiej weryfikacji jest aktualizowana na bieżąco lista tłumaczy przysięgłych, prowadzona przez Ministerstwo Sprawiedliwości Republiki Czeskiej na stronie www.justice.cz (patrz: odpowiedź w punkcie 6)

Dodatkowo, tłumacz przysięgły ma obowiązek legitymowania się w sądzie, prokuraturze, na policji legitymacją tłumacza przysięgłego, wydaną przez sąd, który powołał tłumacza przysięgłego. W razie jakichkolwiek wątpliwości można też zwrócić się z zapytaniem do właściwego sądu okręgowego (do osoby zajmującej się z ramienia sądu biegłymi i tłumaczami przysięgłymi), czy też do Izby Tłumaczy Przysięgłych Republiki Czeskiej [Komora soudních tlumočnicků České republiky]. To organizacja zrzeszająca tłumaczy przysięgłych (przy czym w obecnej chwili nie jest to izba utworzona na mocy ustawy). Adres strony internetowej www.kstcr.cz (ogólne informacje są dostępne także w języku polskim).

Informacja dodatkowa: W ramach projektu EULITA, organizacji europejskiej zrzeszającej stowarzyszenia tłumaczy przysięgłych z UE, planowane jest zamieszczenie bazy danych pisemnych i ustnych tłumaczy przysięgłych na europejskim portalu e-sprawiedliwość. Nazwa projektu: LITsearch, szczegółowe informacje w j. angielskim na stronie: <http://www.eulita.eu/lit-search-%E2%80%93-pilot-project-eu-database-legal-interpretors-and-translators>

2) Weryfikacja tłumaczenia:

W razie wątpliwości dotyczących jakości i rzetelności tłumaczenia można wystąpić o opinię do Katedry Języków Wydziału Prawa Uniwersytetu Karola. Sądy Okręgowe powinny także mieć w tym celu konsultantów językowych. Z wnioskiem o opinię dotyczącą jakości i rzetelności tłumaczenia

można wystąpić także do Izby Tłumaczy Przysięgłych Republiki Czeskiej.

KRÓLESTWO DANII

1. W Danii występuje instytucja tłumacza przysięgłego.

2. Do sporządzania takich tłumaczeń uprawnione są osoby posiadające autoryzację tłumacza przysięgłego nadaną przez Duński Urząd ds. Przedsiębiorczości (Danish Business Authority) <http://danishbusinessauthority.dk/>, w myśl ustawy nr 213 z 8 czerwca 1966 r., por. rozporządzenie nr 181 z 25 marca 1988 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu tejże ustawy.

3. W Danii tytuł tłumacza przysięgłego brzmi „Translatør og tolk”. Tytuł *Translatør* jest zastrzeżony i wolno go wyłącznie używać osobom posiadającym państwową autoryzację tłumacza przysięgłego nadaną przez Duński Urząd ds. Przedsiębiorczości (Danish Business Authority) <http://danishbusinessauthority.dk/>. Tytuł ten często jest na poświadczeniu (klauzuli) prawdziwości i poprawności tłumaczenia, zamieszczanym pod tłumaczeniami, nadal przez wielu tłumaczy przysięgłych poprzedzony słowem „Statsautoriseret”, oznaczającym w dosłownym przekładzie „autoryzowany przez państwo”, które występowało przed nowelizacją ustawy o tłumaczach przysięgłych z 25 marca 1988 r.

4. Na tłumaczeniu przysięgłym powinna być zamieszczona stała klauzula o następującym brzmieniu:

”Undertegnede statsautoriserede translatør og tolk, (imię i nazwisko tłumacza), bekræfter herved, at foranstående oversættelse er en fuldstændig og nøjagtig gengivelse af vedhæftede original (lub: fotokopi /bekræftede genpart) i det polske sprog.”

[Miejsce i data]

[Podpis i pieczęć imienna tłumacza]

„Niżej podpisany tłumacz przysięgły, (imię i nazwisko tłumacza), niniejszym poświadczam, że powyższe tłumaczenie jest dokładnym i wyczerpującym przekładem załączonego oryginału (lub: kserokopii /poświadczonego odpisu) w języku duńskim.

[Miejsce i data]

[Podpis i pieczęć imienna tłumacza]

5. Szczególną cechą fizyczną jest osobistą pieczęć tłumacza przystawiona pod poświadczeniem (klauzulą) prawdziwości i poprawności tłumaczenia. Pieczęć ta posiada kształt owalny, w środku jest umieszczona korona królewska, a na obrzeżu u góry napis „INTERPRES REGIA JURATA” w przypadku mężczyzn lub „INTERPRES REGIA JURATA” w przypadku kobiet, natomiast u dołu imię i nazwisko tłumacza.

6. Publicznie dostępna lista autoryzowanych w Danii tłumaczy przysięgłych znajduje się na stronie: <http://www.cvr.dk/Site/Forms/PublicService/LiberalRegOverview.aspx?PageNum=82> . Jest to strona duńskiego rejestru przedsiębiorstw. Każdy tłumacz przysięgły musi posiadać Zarejestrowaną działalność.

7. a) Kolejność złożenia dokumentu – od góry tłumaczenie, na końcu podpisany dokument, z którego sporządzono tłumaczenie;

b) Poświadczenie (klauzulę) prawdziwości i poprawności tłumaczenia sporządza się na osobnym arkuszu, który umieszcza się pomiędzy tłumaczeniem a załączonym dokumentem, z którego sporządzono tłumaczenie.

REPUBLIKA ESTOŃSKA

1. W Estonii występuje instytucja tłumacza przysięgłego. Jej Wykonywanie z reguluje Ustawa o zawodzie tłumacza przysięgłego (*Vandetõlgeseadus*) z dn. 11.12.2013 r.

2. Tłumaczem przysięgłym może być osoba fizyczna, która:

- 1) ma pełną zdolność do czynności prawnych
- 2) uzyskała przynajmniej tytuł bakałarza (licencjata) lub równorzędny zgodnie z ust. 1 art. 28 Ustawy o systemie oświaty (*Haridusseadus*) lub odpowiednią kwalifikację państwa obcego.
- 3) nie utraciła prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego na podstawie art. 24 ust. 1 pkt.5 lub ust 2 pkt 1 lub art. 28 ust. 3 pkt. 3 niniejszej ustawy.
- 4) nie była karana za umyślne przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów tłumacza przysięgłego
- 5) jest uczciwa i moralna.

3. W języku estońskim tłumacz przysięgły określany jest jako „VANDETÕLK”.

4. Tłumaczenie przysięgłe powinno na ostatniej stronie być oznaczone napisem w języku tłumaczenia „TÕLKE TEINUD” – PRZETŁUMACZONO wraz z tytułem zawodowym tłumacza przysięgłego, jego imieniem, podpisem oraz pieczęcią kolorową tak, aby podpis był widoczny i czytelny.

Jeśli dokument ma kilka stron należy je trwale połączyć i zabezpieczyć tłoczoną pieczęcią. Strony powinny być ponumerowane a ilość stron powinna być potwierdzona przez tłumacza przysięgłego.

Tłumaczenie przysięgłe można wykonać w formie elektronicznej (digitalnej). W takim przypadku podpis i pieczęć tłumacza zastępuje podpis elektroniczny tłumacza przysięgłego.

5. 1) Tłumacz przysięgły posiada pieczęć okrągłą o średnicy 35 mm z godłem Republiki Estońskiej.

2) Obok godła państwowego zaznaczone są imię i nazwisko tłumacza przysięgłego oraz napis:

1) „**N keele – eesti keele vandetõlk**”, w przypadku kiedy tłumacz przysięgły ma prawo do wykonywania zawodu tłumacza z języka obcego na język estoński

2) „**Eesti keele – N keele vandetõlk**”, w przypadku kiedy tłumacz przysięgły ma prawo do

wykonywania zawodu tłumacza z języka estońskiego na język obcy

3) „**N keele vandetõlk**”, w przypadku kiedy tłumacz przysięgły ma prawo do wykonywania zawodu tłumacza z języka estońskiego na język obcy i odwrotnie;

4) „**N1 keele – N2 keele vandetõlk**”, w przypadku kiedy tłumacz przysięgły ma prawo do wykonywania zawodu tłumacza z języka obcego na język obcy

(4) Tłumacz przysięgły posiada pieczęcie kolorowe i tłoczone.

(5) Przed użyciem pieczęci tłumacz przysięgły dokonuje jej rejestracji w Kancelarii Państwowej.

6. Tłumacz przysięgły przekazuje do Ministerstwa Sprawiedliwości dane dot. adresu wykonywania działalności, godzin urzędowania, danych kontaktowych oraz innych potrzebnych informacji, a także ma obowiązek niezwłocznego zgłoszenia zmiany danych objętych wpisem na listę.

Ministerstwo Sprawiedliwości udostępnia listę tłumaczy przysięgłych wraz z danymi świadectw tłumacza przysięgłego na swojej stronie internetowej – www.just.ee

7. Ustawa o zawodzie tłumacza przysięgłego w języku angielskim dostępna jest pod adresem:

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/Riigikogu/act/527122013001/consolide>

REPUBLIKA FINLANDII

1. W Finlandii występuje instytucja tłumacza przysięgłego (dosłownie: tłumacza autoryzowanego). Kwestię tłumaczy przysięgłych regulują dwa akty prawne: ustawa o tłumaczach przysięgłych (Laki auktorisoidusta kääntäjistä, 1232/2007). W Finlandii tłumacze przysięgli upoważnieni są do sporządzania i poświadczania tłumaczeń dokonywanych w określonym kierunku, tj. z języka obcego na fiński/szwedzki lub z języka fińskiego/szwedzkiego na obcy. Niejednokrotnie zdarza się więc, że określony tłumacz posiada uprawnienia do sporządzania i poświadczania tłumaczeń wyłącznie np. z języka fińskiego na język polski lub wyłącznie z języka polskiego na język fiński.

2. W Finlandii do sporządzania tłumaczeń przysięgłych upoważnieni są tłumacze przysięgli. Zgodnie z § 4 przywołanej ustawy tłumaczem przysięgłym może zostać osoba, która spełnia łącznie następujące warunki: 1) nie była karana za składanie fałszywych zeznań; 2) ma miejsce zamieszkania w Finlandii lub w innym państwie UE.EOG; 3) zdała egzamin na tłumacza przysięgłego albo posiada dyplom magistra lub inne wyższe wykształcenie, o ile w programie studiów zaliczyła kurs z przedmiotów dotyczących wiedzy o tłumaczeniach przysięgłych w wymiarze co najmniej 60 punktów ECTS i występuje o uzyskanie uprawnień tłumaczeni w zakresie pary języków, z których jeden jest językiem ojczystym lub językiem, którym włada ona najlepiej.

3. W języku fińskim nazwa zawodu osoby będącej tłumaczem przysięgłym brzmi auktorisoitu kääntäjä, a w języku szwedzkim, będącym drugim językiem urzędowym Finlandii – auktoriserad translator.

4. Nie ma stałej formuły używanej na tłumaczeniach przysięgłych, która poświadczalaby ich sporządzenie przez uprawnionego tłumacza przysięgłego. Z reguły tłumaczenie poprzedzone jest określeniem języka, z którego zostało sporządzone. Poniżej tłumaczenia zamieszcza się zdanie potwierdzające zgodność tłumaczenia z oryginałem, wyrażone w języku tłumaczenia (np. w języku angielskim - *I hereby certify above to be a true and correct translation of the attached document*), po czym następuje miejsce i data tłumaczenia, podpis tłumacza oraz wskazanie uprawnień tłumacza

(np. w wersji angielskiej: *Authorized Translator – Authorised to translations from Finnish to English*).

5. Przetłumaczony dokument nie posiada stałych cech fizycznych. Tłumaczenie powinno zawierać podpis tłumacza. Dodatkowo zaleca się, aby zostało ono opatrzone pieczęcią tłumacza przysięgłego. Przykładowy wzór pieczęci dostępny jest pod adresem:

http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/auktorisoidut_kaantajat/auktorisoidun_kaantajan_leima

6. Oficjalny Rejestr tłumaczy przysięgłych prowadzi Narodowa Komisja Edukacji (*Opetushallitus*). Jest on dostępny (w formie wyszukiwarki filtrującej dane według pary języków oraz ewentualnie nazwiska tłumacza) na stronach tej instytucji: <http://www03.oph.fi/kaantajat/>. Ze względu na ochronę danych osobowych lista ta nie zawiera danych teleadresowych, a jedynie imię i nazwisko tłumacza, wskazanie pary języków i dopuszczalnego kierunku tłumaczenia oraz miasta zamieszkania tłumacza. Bliższe dane teleadresowe mogą zostać przekazane zainteresowanym, którzy skontaktują się w tym celu z *Opetushallitus*.

REPUBLIKA FRANCUSKA

1. We Francji występuje instytucja tłumacza przysięgłego (*traducteur assermenté*). Coroczna lista tłumaczy przysięgłych z tytułem eksperta sądowego (na bazie informacji udzielonych przez poszczególne sądy apelacyjne) znajduje się na stronie <http://annuaire-traducteur-assermente.fr/>. Są oni uprawnieni do sporządzania tłumaczeń aktów stanu cywilnego, dyplomów, umów, wyroków sądowych, statutów przedsiębiorstw, publikacji, praw jazdy, aktów notarialnych, umów licencyjnych, protokołów ze zgromadzeń, patentów i innych.

2. Osobą uprawnioną do sporządzania tłumaczeń przysięgłych jest tłumacz przysięgły, autoryzowany przez sąd apelacyjny bądź sąd kasacyjny. Może być również mianowany przez trybunał/sąd administracyjny oraz radę stanu.

3. Nazwa brzmi: *traducteur assermenté*. Natomiast tłumaczenie przysięgłe występuje pod nazwą *traduction certifiée*.

4. Nie istnieje standardowy wzór klauzuli, zazwyczaj jest to:

"traduction certifiée conforme à l'original libellé en langue ..." – „tłumaczenie przysięgłe zgodne z oryginałem sporządzonym w języku..."

Pieczęć tłumacza zawiera następujące dane: nazwisko i imię tłumacza, napis: « traducteur expert » i wymieniony język lub języki, z których uprawniony jest dokonywać tłumaczeń.

5. Tłumaczenie przysięgłe we Francji jest ostemplowane i podpisane przez tłumacza przysięgłego figurującego na oficjalnej liście odpowiedniego sądu apelacyjnego (wraz ze wzorem podpisu i pieczęci).

6. Lista krajowa z możliwością wyszukania tłumacza z danego departamentu (odpowiednik powiatu) znajduje się pod adresem: <http://annuaire-traducteur-assermente.fr/>

Dla Paryża: <http://www.cetiecap.com/>

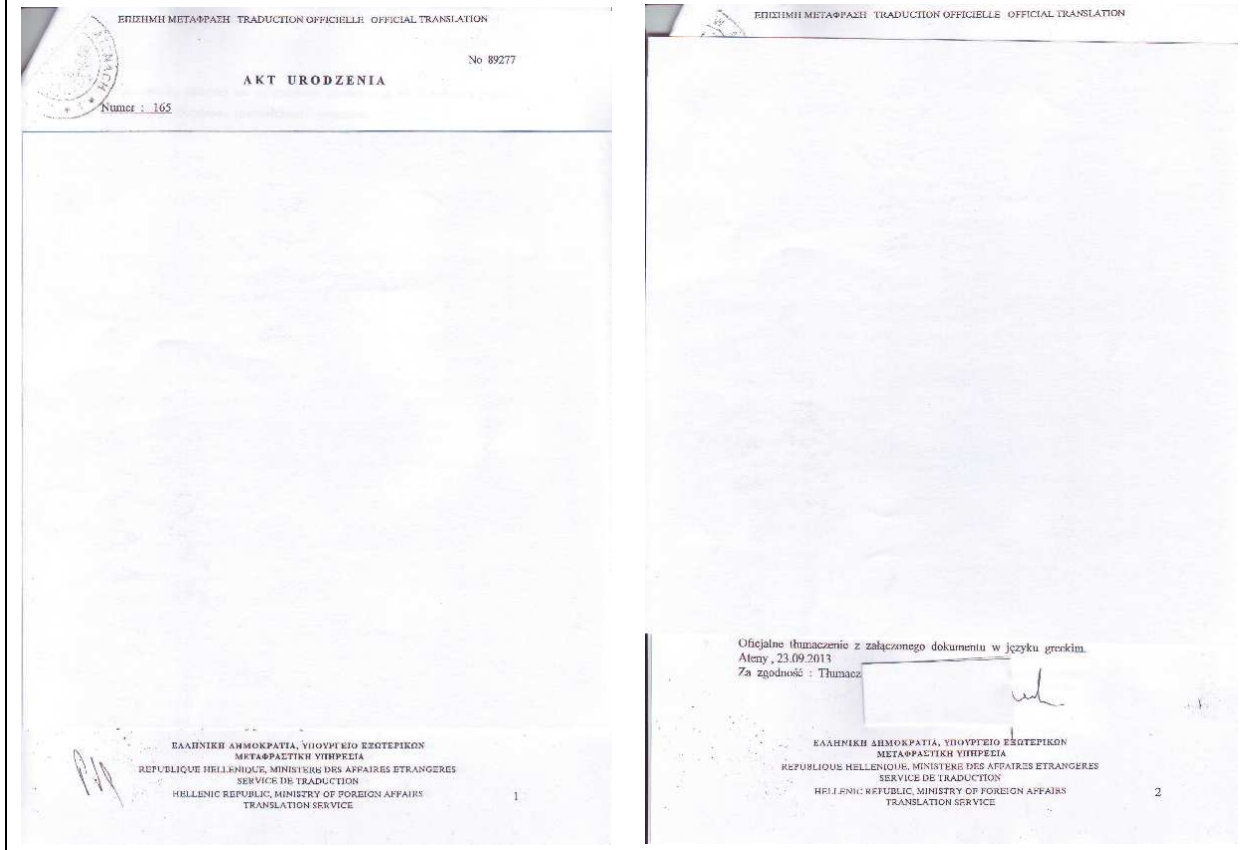
REPUBLIKA GRECKA

1. W Grecji nie ma instytucji tłumacza przysięgłego.

3. Oficjalnych, urzędowych tłumaczeń dokonują tłumacze zatrudnieni w Wydziale Tłumaczeń

Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Greckiej W Atenach. Jako dopuszczalne uznaje się również tłumaczenia sporządzone w prywatnych biurach tłumaczeń. Tak sporządzone tłumaczenie musi być następnie potwierdzone przez greckiego adwokata.

7. Skan przykładowego tłumaczenia z języka greckiego wykonanego przez Wydział Tłumaczeń greckiego MSZ-

KRÓLESTWO HISZPANII

1. W Hiszpanii występuje instytucja tłumacza przysięgłego.

2. Uprawnionym do sporządzania takich tłumaczeń jest osoba, której taki tytuł przyznało hiszpańskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Współpracy, które według uregulowań prawnych jest upoważnione do nadawania takich tytułów. Tytuł tłumacza przysięgłego może uzyskać obywatel hiszpański lub obywatel innego państwa UE lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, który spełni jeden z następujących warunków:

- zda egzamin konkursowy ogłaszany przez hiszpański MSZ;
- uzyska zgodnie z określoną procedurą uznanie uprawnień uzyskanych w innym państwie UE;
- jest licencjatem uniwersyteckich studiów lingwistycznych o profilu tłumaczeń.

3. W języku hiszpańskim funkcja od 2009 roku nosi oficjalną nazwę „Traductor-Interpréte Jurado”. Określenie „Traductor-Interpréte” wynika ze specyfiki języka hiszpańskiego, zgodnie z którą słowo „traductor” dotyczy bardziej tłumacza tekstu pisanego, oraz słowa „Interpréte”, które odnosi się do osoby wykonującej tłumaczenie ustne symultaniczne, np. podczas przesłuchań w jednostce policji lub w sądzie. Do 2009 r. funkcja nosiła oficjalną nazwę „Interpréte Jurado”. Zmiana została wprowadzona Dekretem Królewskim 2002 z 2009 r. modyfikującym Regulamin Biura Tłumaczeń Języków

hiszpańskiego MSZ (Real Decreto 2002/2009 de 23 diciembre, por el que se modifica el Reglamento de la Oficina de Interpretación del Ministerio de Asuntos Exteriores). Do ww. dekretu miało zostać wydane rozporządzenie wykonawcze określające wzór klauzuli potwierdzającej oraz treść pieczęci tłumacza. Ponieważ akt ten nie został dotychczas wydany, nadal stosowana jest klauzula poświadczająca oraz treść pieczęci zawarta w poprzednim akcie wykonawczym. W dokumentach występują zatem zarówno tytuły: (w przypadku mężczyzn) „Traductor-Interpréte Jurado” i „Traductora-Interpréte Jurada” (w przypadku kobiet), jak i „Interpréte Jurado” (mężczyzna) oraz „Interpréte Jurada” (kobieta).

4. Treść klauzuli stosowanej przez tłumacza po hiszpańsku: „Don/Doña ... .. (nombre y apellidos), Traductor-Interpréte Jurado (o Traductora-Interpréte Jurada) de ... .. (idioma), certifica que la que antecede es traducción fiel y completa al ... .. (lengua de destino) de un documento redactado en ... .. (lengua de origen). En ... .. (lugar), a ... .. (fecha) ... .. Firma”.

Treść klauzuli w tłumaczeniu na język polski: Pan/Pani ... .. (imię i nazwisko) Tłumacz przysięgły/Tłumaczka Przysięgła języka ... .. (język), zświadcza, że powyższe jest tłumaczeniem wiernym i pełnym na ... .. (język docelowy) dokumentu zredagowanego w języku ... .. (język oryginału). W ... .. (miejsce) dnia ... .. (data). ... .. Podpis”.

Uwaga: uregulowania nie określają formy klauzul, w związku z tym występują one zarówno w formie pieczęci, jak i tekstu umieszczanego na dokumencie.

5. Przepisy hiszpańskie określają, iż tłumacz przysięgły powinien używać pieczęci służbowej bez wyszczególnienia jej kształtu czy też formy. Tłumacze instruowani są, iż powinni zamieszczać następujące elementy w pieczęci: Imię i nazwisko, język/języki, co do którego/których posiadają uprawnienia do wykonywania tłumaczeń, adres i telefon (oraz ewentualny numer faksu). Od 2009 r. na pieczęci może być umieszczony również adres e-mail.

Większość wykonywanych w Hiszpanii tłumaczeń sporządzana jest na urzędowych arkuszach specjalnego papieru „Timbre de Estado”, zawierających numerowane strony oraz specjalny nadruk. Papier ten występuje w arkuszach formatu A4 i może być nabyty w Hiszpańskiej Mennicy Królewskiej lub jej delegaturach. Koszt arkusza wynosi 0,03 euro za kartę.

Uwaga: mimo powszechnej praktyki stosowanie tego papieru nie jest obowiązkowe, tłumaczenie przysięgłe może być wykonane również na papierze zwykłym.

6. Jak już wskazano, w Hiszpanii uprawnienia tłumaczom przyznaje Biuro Tłumaczeń hiszpańskiego MSZ. Biuro to prowadzi również spis tłumaczy. Spis tłumaczy z podziałem na języki i adresy zamieszkania tłumaczy w każdej prowincji publikowany jest na stronie internetowej pod adresem:

<http://www.exteriores.gob.es/Portal/es/ServiciosAlCiudadano/Documents/ListadoTIJ.pdf>

Spis zawiera również datę nominacji na tłumacza przysięgłego, jak również kod trybu uzyskania uprawnień: C: konkurs/egzamin; L- tytuł licencjata; R: uznanie uprawnień zagranicznych.

REPUBLIKA IRLANDII

1. W Irlandii nie występuje instytucja, która odpowiadałaby swoim charakterem i uregulowaniem prawnym instytucji polskiego tłumacza przysięgłego. Zrzeszenie *The Irish Translators' and Interpreters' Association* (ITIA) - organizacja branżowa zrzeszająca zawodowych tłumaczy - (<http://translatorsassociation.ie/content/view/1/4/>) prowadzi rejestr tłumaczy oraz zajmuje się kwestiami związanymi z dokonywaniem tłumaczeń.

<p>2. Tłumaczenia sporządzane przez tłumaczy zarejestrowanych w ITIA określane są mianem „certified translation” tłumaczenie certyfikowane. Jednakże przepisy nie przewidują wymogu przedstawienia tłumaczenia sporządzonego przez tłumacza z listy ITIA. Wskazuje się na kategorie dokumentów takich jak dok. stanu cywilnego czy dok. sądowe wobec, których wymagane jest tłumaczenie certyfikowane. Nie ma jednak jasnych przepisów, które regulowałyby kwestię uprawnień do sporządzania tłumaczeń. Członkostwo w ITIA uzależnione jest od spełnienia dwóch warunków: 1) 5 lat pracy jako tłumacz i 2) pozytywne zaliczenie dwóch testów z dokonywania tłumaczeń. Nie są to jednak uprawnienia państwowe. Instytucje rządowe prowadzą własny system akredytacji tłumaczy, których tłumaczenia są uznawane bez dodatkowych dokumentów.</p>
<p>3. W Irlandii obowiązują dwa języki urzędowe. Jest to irlandzki oraz angielski. Zawód tłumacza certyfikowanego (przysięgłego) brzmi następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> - po irlandzku: Aistritheoir faoi bhrí mionna - po angielsku: Certified Translator/Certified Interpreter (w przypadku tłumaczeń ustnych)
<p>4. Nie określono jednolitej klauzuli stosowanej przez tłumaczy. W praktyce stosowane są różne dopiski potwierdzające zgodność dokonanego tłumaczenia. W tłumaczeniach przedstawianych w tut. urzędzie konsularnym (z języka angielskiego) stosowany jest odpowiednik klauzuli nadawanej przez polskich tłumaczy przysięgłych.</p>
<p>5. Zgodnie z zaleceniami ITIA tłumaczenia wykonywane przez członków tego stowarzyszenia powinny zawierając datę wykonania tłumaczenia i dane osoby, która wykonała tłumaczenie oraz opatrzone pieczęcią imienną. Co do papieru nie ma żadnych specjalnych wymagań. Nie stosuje się hologramów.</p>
<p>6. Na stronie internetowej ITIA znajduje się lista - http://translatorsassociation.ie/content/view/21/39/ - oraz dostępna jest opcja wyszukiwania tłumacza określonego języka - http://translatorsassociation.ie/component/option,com_wrapper/Itemid,64/</p>
<p>7. Członkowie ITIA powinni posiadać odpowiednie ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej. Z praktyki konsularnej wynika, że na terenie Irlandii działa kilku tłumaczy zarejestrowanych w Polsce jako tłumacz przysięgły.</p>

<p>REPUBLIKA ISLANDII</p>
<p>1. Tak. (Zawód ten obchodził w 2014 roku 100-lecie istnienia na Islandii).</p>
<p>2. Do sporządzania takich tłumaczeń uprawnione są osoby, która spełniają warunki i zdały egzaminy określone w Ustawie z dnia 20 grudnia 2000 (Lög um dómtúlka og skjalapýðendur, nr. 148/2000) oraz w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 30.11.2001 (Reglugerð um próf og löggildingingu fyrir dómtúlka og skjalapýðendur, nr. 893/2001), por. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.12.2006 (Reglugerð um löggildingingu dómtúlka og skjalapýðenda, nr. 1122/2006).</p> <p>Egzaminy odbywają się co dwa lata i możliwe jest uzyskanie uprawnień:</p> <p>a) w jednym kierunku (np. z języka polskiego na islandzki - „úr pólsku á íslensku” lub z języka</p>

<p>islandzkiego na polski - „úr íslensku á pólsku“),</p> <p>b) w obie strony,</p> <p>c) osoba, która uzyska uprawnienia w obie strony może przystąpić do (ustnego) egzaminu na tłumacza sądowego</p>
<p>3. (löggiltur) skjalabýðandi - (przysięgły) tłumacz (dokumentów)</p> <p>(löggiltur) dómtúlkur (og skjalabýðandi) - tłumacz sądowy (i przysięgły)</p> <p>Uwaga: słowo „löggiltur” (tzn. licencjonowany, autoryzowany, przysięgły) nie jest formalnie członem nazwy zawodu, lecz jest powszechnie używane (również w nazwie islandzkiego Towarzystwa Tłumaczy Sądowych i Przysięgłych, zob.: www.flds.is).</p>
<p>4. Nie, islandzkie prawo nie określa takowej klauzuli.</p>
<p>5. Nie, islandzkie prawo nie określa takich cech - jednakże, jeśli dokumenty szczególnej wagi drukowane są na specjalnym papierze ze znakiem wodnym (tekst w otoku: Skjalapappír - tzn. Papier dokumentowy), to tłumaczenia również najczęściej drukuje się na takim samym papierze. Należy jednak zaznaczyć, że papier „dokumentowy” dostępny jest w każdej księgarni i nie stanowi żadnej gwarancji tłumaczenia „przysięgłego”.</p>
<p>6. Tak, lista dostępna jest na stronie wojewody, któremu oddano zarządzanie sprawami tłumaczy przysięgłych, zob. http://www.syslumenn.is/holmavik/listi-yfir-loggilta-skjalathydendur (przewinąć do pozycji: Polska)</p>
<p>7. Islandzkie prawo nie wymaga od tłumacza przysięgłego prowadzenia tzw. Repertorium (zatem brak również na tłumaczeniach odnośnego numeru).</p>

<p>KSIĘSTWO LIECHTENSTEINU</p>
<p>1. Zasady pracy tłumaczy dopuszczonych do pracy w sądach oraz organach administracji publicznej reguluje ustawa z dnia 26 listopada 1999 r. w sprawie dopuszczania tłumaczy do pracy w sądach i organach administracji publicznej oraz wydane na jej podstawie rozporządzenie z dnia 25 stycznia 2000 r.</p> <p>Dopuszczeni tłumacze nie muszą składać przysięgi. Są jednak zobowiązani do składania pisemnych oświadczeń, że tłumaczeń będą dokonywać w sposób właściwy i pełny, zgodnie z najlepszą wiedzą i wolą „nach bestem Wissem und Gewissen richtig und volständig”).</p> <p>Dopuszczenie do wykonywania zawodu tłumacza dokonywane jest na podstawie kryteriów biegłości językowej, zdolności do czynności prawnych, kondycji psychicznej i fizycznej, wiarygodności, uporządkowania spraw ekonomicznych oraz w/w oświadczenia.</p> <p>W wyjątkowych przypadkach sądy i organy administracji publicznej mogą zatrudniać osoby niespełniające w/w kryteriów w przypadku braku tłumacza z określonego języka.</p>
<p>2. Tłumacze muszą być dopuszczeni (zgodnie z powyższymi kryteriami) oraz znajdować się na liście (zob. pkt 6). Dopuszczalne są jednak wyjątki, o których mowa powyżej.</p>
<p>3. Zgodnie z art. 4 ust 2 tłumacze dopuszczeni zgodnie z kryteriami wskazanymi w pkt 1 mogą dodać przed swoim imieniem i nazwiskiem określenie „tłumacz dopuszczony do pracy w sądach oraz</p>

organach administracji publicznej Księstwa Liechtensteinu” („vor liechtensteinischen Gerichten und Verwaltungsböörden zugelassener Dolmetscher oder Übersetzer”).

5. Tłumaczom dopuszczonym zgodnie z wymogami z pkt 1 przyznaje się oznakę identyfikacyjną. Przepisy prawa nie przewidują innych wymogów formalnych.

6. Istnieje zamknięta lista dopuszczonych tłumaczy. Lista wraz z informacjami dodatkowymi zamieszczona jest na stronie Kancelarii Rządu (Stabstelle Regierungskanzlei) pod adresem:

<http://www.llv.li/#/11794/regierungskanzlei>

Link: <http://llv.li/#/11495/dolmetscherubersetzer> prowadzi bezpośrednio do strony z listą tłumaczy oraz pytaniami odnośnie ich działalności.

REPUBLIKA LITEWSKA

1. W Republice Litewskiej nie występuje instytucja tłumacza przysięęłego.

2. Na rynku funkcjonują biura tłumaczeniowe, które wykonują tzw. tłumaczenia certyfikowane, opatrzone okrągłą pieczęcią biura.

4. Tłumacz, podpisując się pod tłumaczeniem, oświadcza, że zna treść art., 235 Kodeksu karnego Republiki Litewskiej, ustanawiającego sankcje za wykonanie tłumaczenia niezgodnego z oryginałem. Dodatkowo, własnoręczność podpisu tłumacza poświadcza notariusz.

7. Litewskie urzędy państwowe i inne instytucje zwykle wymagają tłumaczeń certyfikowanych; ten rodzaj tłumaczenia jest konieczny w przypadku aktów stanu cywilnego oraz świadectw szkolnych i dyplomów ukończenia studiów wyższych.

WIELKIE KSIĘSTWO LUKSEMBURGA

1. W Luksemburgu istnieje instytucja tłumacza przysięęłego.

2. Tłumaczenia przysięęłe może sporządzać wyłącznie osoba wpisana na listę tłumaczy przysięęłych luksemburskiego Ministerstwa Sprawiedliwości. Kandydaci na tłumacza przysięęłego nie zdają specjalnych egzaminów. Przedstawiają oni w Ministerstwie Sprawiedliwości swój życiorys i na tej podstawie dokonywana jest ocena. Muszą posiadać wyższe specjalistyczne wykształcenie (nie ogólne). W przypadku kandydatów na tłumaczy przysięęłych w sądzie powinni oni mieć wyższe wykształcenie administracyjno-prawne.

3. W WKL obowiązują 3 języki urzędowe:

traducteur	po francusku
übersetzer, dolmetscher	po niemiecku
iwwersetzer	po luksembursku

4. Na tłumaczeniu przysięęłym nie umieszcza się stałej klauzuli. Stałymi elementami tłumaczenia są:

- u góry strony - z jakiego języka na jaki sporządzono tłumaczenie oraz
- czy z kopii, czy z oryginału.

Tłumaczenie winno zachowywać formę tłumaczonego tekstu.

5. Najczęściej tłumaczenia przysięęłe sporządzane jest na komputerze, a następnie drukowane na

zwykłym, białym papierze formatu A4, bez żadnych znaków szczególnych oraz hologramów. W określonych przypadkach dopuszcza się również sporządzenie tłumaczenia przysięgłego odręcznie. Każdy tłumacz posiada własną pieczętkę zawierającą jego dane. Nie może ona zawierać godła państwowego, ani znaków, które kojarzone są z organami administracji publicznej. Pieczętka może być owalna lub prostokątna.

6. Lista tłumaczy przysięgłych dostępna jest publicznie na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości:
<http://www.justice.public.lu/fr/aides-informations/liste-des-experts/>.

Niestety lista ta jest rzadko aktualizowana. Najbardziej aktualną listą dysponuje z reguły luksemburska Prokuratura.

7. Tłumacz przysięgły w WKL jest uważany za eksperta w swojej dziedzinie, dlatego nie następuje ponowna weryfikacja tłumaczenia przysięgłego.

REPUBLIKA ŁOTWY

1. Zgodnie z obowiązującym aktualnie na Łotwie klasyfikatorem zawodów zawód tłumacza należy do osobnej grupy – „Tłumacze pisemni, tłumacze ustni i inni lingwiści”.

2. Należy podkreślić, że zarówno na Łotwie jak i w Unii Europejskiej wyraźnie rozgranicza się dwa zawody: tłumacz ustny (osoba, która wykonuje wszelkiego rodzaju tłumaczenia ustne na konferencjach lub na rzecz klientów indywidualnych) oraz tłumacz pisemny (osoba, która tłumaczy teksty na piśmie z jednego języka na inny). Standard tego zawodu nie przewiduje dla tłumacza pisemnego określonej kompetencji prawnej lub konieczności poświadczenia tłumaczenia.

Urzędnik może być uznany za osobę przysięgłą dopiero wtedy, gdy w sposób określony w aktach normatywnych złoży przysięgę osobie wyżej stojącej. Obowiązujące na Łotwie akty normatywne nie określają sposobu zaprzysiężenia tłumaczy ustnych i tłumaczy pisemnych oraz nie przewidują instytucji przysięgłych tłumaczy ustnych i pisemnych. W związku z powyższym autentyczność podpisu tłumacza pisemnego zostaje poświadczona w sposób określony w art. 113 – 116 Ustawy o Notariacie, przy czym tekst poświadczenia nie zawiera [wzmianki] o statusie tłumacza pisemnego, który nie występuje w aktach normatywnych.

4. Po notarialnym poświadczeniu tłumaczenia notariusz przysięgły sprawdza tożsamość tłumacza, jednak sprawdzanie zgodności tłumaczenia nie leży w zakresie jego kompetencji. Z powyższego wynika, że na Łotwie możliwe są tylko dwa rodzaje poświadczenia tłumaczeń pisemnych:

1) poświadczenie zgodnie z przepisami nr 291 Rady Ministrów – „Zasady poświadczenia tłumaczeń dokumentów na język państwowy”, czyli innymi słowy poświadczenie z podpisem tłumacza i pieczęcią biura tłumaczeń oraz klauzulą czyli tekstem poświadczenia, który zawiera następującą informację: tekst poświadczenia – „TŁUMACZENIE WIERNE”, imię i nazwisko tłumacza, numer ewidencyjny, miejscowość i datę.

2) poświadczenie na podstawie wspomnianych artykułów Ustawy o Notariacie, w ramach którego notariusz poświadcza własnym podpisem i pieczęcią podpis tłumacza lub tożsamość, bez dopisku o statusie tłumacza przysięgłego

KRÓLESTWO NIDERLANDÓW

1. W Królestwie Niderlandów istnieje instytucja tłumacza przysięgłego. Tłumacze przysięgli

zarejestrowani są w bazie danych BTV (Biura tłumaczy przysięgłych/Bureau beëdigde tolken en vertalers)

<http://www.bureaubtv.nl/en/database>

2. Tylko tłumacze zarejestrowani w tym biurze mogą wykonywać zawód. Rejestracja tłumaczy jest na 5 lat. Tłumaczy obowiązuje doszkalanie się. W ciągu 5 lat muszą zdobyć 80 punktów szkoleniowych (co równa się 80 h szkolenia). Przed wygaśnięciem kadencji składają wniosek o przedłużenie wpisu. Tylko czynni tłumacze (zlecenia należy udokumentować fakturami) i ci, którzy zbiorą odpowiednią liczbę punktów otrzymują pozwolenie na dalsze wykonywanie zawodu.

3. Zawód tłumacza przysięgłego w KN dzieli się na dwa odrębne zawody:

Beëdigd Tolk – tłumacz przysięgły ustny

Beëdigd Vertaler – tłumacz przysięgły pisemny

Ponadto istnieje grupa tłumaczy posiadających specjalizację tłumacza sądowego

4. Na tłumaczeniu przysięgłym/poświadczonym w KN tłumacze nie muszą stosować takiej klauzuli. Nie ma wytycznych w tej kwestii.

5. Nie wymaga się, by tłumaczenie przysięgłe/poświadczone posiadało określone cechy fizyczne, jak specjalny papier, hologram itp. Tłumacze stosują własne wzory i design.

Pieczęć tłumacza natomiast musi posiadać następujące cechy:

- forma: okrągła (min. 40 mm);

- godło KN pośrodku;

- w otoku: tytuł, inicjały, nazwisko tłumacza oraz słowa beëdigd vertaler (tłumacz przysięgły) albo beëdigd vertaalster (tłumaczka przysięgła) oraz numer pod którym tłumacz jest zarejestrowany w rejestrze BTV;

- stempel powinien być koloru niebieskiego.

Objaśnienia do pieczęci:

-naam vertaler – nazwisko tłumacza

- beerdigd vertaler – tłumacz przysięgły

- Wbvtv nr. – numer w rejestrze tłumaczy przysięgłych Biura BTV;

Nie ma obowiązku, by na pieczęci było napisane z/ na jaki język tłumacz tłumaczy. W praktyce jednak tłumacze dodają język, z którego lub na który tłumaczą.

6. Na stronie internetowej Ambasady RP w Hadze podane zostały linki do holenderskiego i polskiego rejestru tłumaczy przysięgłych (zakładka informacje konsularne/tłumacze przysięgli).

http://www.haga.msz.gov.pl/plinformacj_konsularne/tlumacze_przysiegli/tlumacze_przysiegli

7. Najlepszym sposobem weryfikacji tłumacza jest odnalezienie go w bazie danych tłumaczy holenderskich. W bazie zarejestrowani są tylko tłumacze, którzy mogą wykonywać zawód tłumacza przysięgłego. Lista podlega aktualizacji.

1. W Republice Federalnej Niemiec występuje instytucja tłumacza przysięgłego.
2. Do sporządzania tłumaczeń przysięgłych upoważnieni są tłumacze przysięgli działający przy sądach krajowych (niem. <i>Landgericht</i>). Szczegółowe warunki uzyskania statusu tłumacza przysięgłego wyglądają odmiennie w poszczególnych krajach związkowych (landach). Generalnie stwierdzić jednak można, że wymogiem jest specjalistyczna znajomość języków potwierdzona egzaminem zawodowym przed komisją państwową lub komisją na uczelni wyższej. Decyzję o wpisaniu na listę tłumaczy przysięgłych podejmuje Prezes Sądu Krajowego (dla każdego kraju związkowego istnieje jeden odrębny <i>Landgericht</i>).
3. W Niemczech nie ma jednolitej nazwy zawodu tłumacza przysięgłego. – w zależności o danego kraju związkowego stosuje się termin: „beeidigte(r)/ vereidigte(r)/ ermächtigte(r)” („przysięgły (-ła)”), „Dolmetscher(-in)/ Übersetzer(-in) [„tłumacz(-ka)”].
4. Również w przypadku klauzuli występują pewne rozbieżności w zależności od landu, jednakże klauzula taka powinna z reguły zawierać co najmniej zwrot „Richtigkeit und Volständigkeit der Übersetzung wird bestätigt/beblaubigt” („potwierdza się poprawność oraz zupełność tłumaczenia” w różnej konfiguracji. Po klauzuli następuje wskazanie miejsca i daty sporządzenia tłumaczenia oraz podpis i pieczęć tłumacza.
5. Poza pieczęcią tłumacza tłumaczenia nie posiadają żadnych specjalnych cech fizycznych, zabezpieczających je przed podrobieniem.
6. W Niemczech prowadzona jest lista tłumaczy przysięgłych – dostęp do niej można uzyskać przez stronę internetową: http://justiz-dolmetscher.de/suche.jsp

KRÓLESTWO NORWEGII
1. W Norwegii występuje instytucja tłumacza przysięgłego.
2. Uprawnionymi do sporządzania tłumaczeń przysięgłych w Norwegii są osoby, które zdały egzamin państwowy organizowany przez Wyższą Szkołę Handlową w Bergen – NHH (<i>Norges Handelshøyskole</i>).
3. W języku norweskim nazwa zawodu osoby będącej tłumaczem przysięgłym to: <i>statsautorisert translatør</i> .
4. W Norwegii nie ma takiej klauzuli, tłumacze sami zamieszczają informację, iż dokument jest tłumaczeniem przysięgłym.
5. Tłumaczenie przysięgłe w Norwegii posiada następujące elementy wyróżniające: okrągła pieczęć tłumacza przysięgłego z napisem w otoku: <i>statsautorisert translatør</i> , imieniem i nazwiskiem oraz nazwami języków, w zakresie których tłumacz ma uprawnienia tłumacza przysięgłego, - podpis tłumacza.
6. Państwo norweskie prowadzi dostępną publicznie listę tłumaczy przysięgłych, jej adres to: https://www.translatorportalen.com
7. Inne tytuły zawodowe pojawiające się na tłumaczeniach w Norwegii np.: <i>Godkjent oversetter, offentlig godkjent translatør, kvalitetssikret oversetter, statsautorisert oversetter, utdannet translatør, sertifisert oversetter, translatør med sertifikat fra notar, notarautorisert oversetter</i> <u>nie</u>

potwierdzają uprawnień do sporządzania tłumaczeń przysięgłych.

REPUBLIKA PORTUGALII

1. W portugalskim prawodawstwie nie istnieje instytucja tłumacza przysięgłego.

2. Do sporządzania i / lub poświadczania tłumaczeń mających charakter tłumaczeń przysięgłych w portugalskim prawodawstwie upoważnione są: konsulát portugalski w państwie, w którym sporządzono dokument, konsulát państwa, w którym sporządzono dokument, notariusze, urzędnicy stanu cywilnego, adwokaci, radcowie prawni oraz izby handlowe i przemysłowe.

Należy przy tym zwrócić uwagę na szczególną sytuację, jaką portugalskie prawodawstwo dopuszcza w przypadku dokumentów sporządzonych w jęz. angielskim, francuskim i hiszpańskim. Zgodnie z cz. II art. 32 §2 uchwały 76-A z 29 marca 2006 r., „dokumenty sporządzone w języku obcym mogą być uznane jedynie w tłumaczeniu, chyba że stwierdzają fakty podlegające rejestracji przez transkrypcję, są napisane w języku angielskim, francuskim lub hiszpańskim i jeżeli kompetentny urzędnik władza danym językiem.”

3. W odniesieniu do tłumaczy licencjonowanych w innych krajach do sporządzania tłumaczeń przysięgłych używa się terminu *tradutor juramentado* lub *tradutor ajuramentado*.

4. Stała klauzula, która winna być zawarta na tłumaczeniu o charakterze tłumaczenia przysięgłego nie jest przewidziana w portugalskim prawodawstwie. Zgodnie z art. 172 §2 Kodeksu Notarialnego, tłumaczenie powinno jednak zawierać wskazanie języka dokumentu oryginalnego oraz oświadczenie o zgodności tłumaczenia z oryginałem. Co ciekawe, §3 ww. artykuł stanowi, że „jeśli tłumaczenie jest sporządzone przez tłumacza przysięgłego [!], powinno ono w samym swym tekście, lub w załączniku, zawierać zaświadczenie informujące o sposobie sporządzenia tłumaczenia oraz potwierdzające spełnienie wymogów przewidzianych w art. 44 §3 Kodeksu Notarialnego” (cytowanym wcześniej).

5. Portugalskie przepisy nie regulują kwestii wyglądu czy cech fizycznych tłumaczeń mających charakter tłumaczeń przysięgłych, poza elementami wymienionymi w odpowiedzi na pytanie dotyczące klauzuli (§4). Należy jednak przyjąć, iż na tłumaczeniu sporządzonym lub poświadczonym przez upoważniony do tego podmiot, winna, *de facto*, widnieć pieczęć lub inny znak (hologram, kod kreskowy itp.) takiego podmiotu.

REPUBLIKA RUMUNII

1. Tak.

2. Osoby posiadające uprawnienia rumuńskiego ministerstwa sprawiedliwości (dok. pt. *Autorizație*).

3. *Interpret și traducător autorizat*.

4. Treść w języku rumuńskim:

"Subsemnatul, ... (nume, prenume astfel cum sunt menționate în autorizație) ....., interpret și traducător autorizat pentru limba/limbile străină/străine ....., în temeiul Autorizației nr. ... din data de ..., eliberată de Ministerul Justiției din România, certific exactitatea traducerii efectuate din limba ....., în limba ....., că textul prezentat a fost tradus complet, fără omisiuni, și că, prin traducere, înscrisului nu i-au fost denaturate conținutul și sensul.

Înscrisul a cărui traducere se solicită în întregime/în extras are, în integralitatea sa, un număr de ....

pagini, poartă titlul/denumirea de ....., a fost emis de ..... și mi-a fost prezentat mie în întregime/în extras.

Traducerea înscrisului prezentat are un număr de .... pagini și a fost efectuată potrivit cererii scrise înregistrate cu nr. .... /zz.ll.aaaa, păstrate în arhiva subsemnatului.

S-a încasat onorariu/ de ... lei, cu chitanță/bon fiscal/ordin de plată nr. .... /zz.ll.aaaa.

INTERPRET ȘI TRADUCĂTOR AUTORIZAT ..... (semnătura și ștampila)".

Treść po polsku:

"Ja niżej podpisany, ... (nazwisko, imię (imiona) tak, jak w dokumencie *autorizație*) ....., tłumacz posiadający uprawnienia do tłumaczenia z języka/ów obcego/ych ....., na podstawie *Autorizație* nr ... z dn. ..., wydanego przez Ministerstwo Sprawiedliwości Rumunii, potwierdzam poprawność tłumaczenia z języka ..... na język ....., potwierdzam, że przedstawiony tekst został przetłumaczony w całości, bez pominięć oraz że w wyniku tłumaczenia nie zmieniono jego treści i sensu.

Dokument, o którego całościowe/częściowe tłumaczenie wnioskowano, składa się w sumie z .... stron, nosi tytuł/nazwę ....., został wydany przez ..... i został mi przedstawiony w całości/ częściowo.

Tłumaczenie przedstawionego dokumentu składa się z .... stron i zostało dokonane na podstawie wniosku zarejestrowanego z nr ..... /dd.mm.rrrr, przechowanego w archiwum niżej podpisanego.

Pobrano kwotę ... lei, na podstawie pokwitowania/paragonu/polecenia przelewu nr ..... / dd.mm.rrrr.

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY ..... (podpis i pieczęć)".

6. <http://www.just.ro/MinisterulJustitiei/Listapersoanelorautorizate/Interpretsitraducatoriaautorizati/tabid/129/Default.aspx>

REPUBLIKA SŁOWACKA

1. W Republice Słowackiej występuje instytucja tłumacza przysięgłego, dosłownie - urzędowego/sądowego (úradný/sudný)

2. Uprawnioną jest osoba posiadająca tzw. „profesjonalne minimum”, co oznacza obligatoryjny kurs na wytypowanej przez Ministerstwo Sprawiedliwości uczelni, zakończony egzaminem z zakresu przepisów prawnych (notarialnych) oraz częścią praktyczną (pisemne tłumaczenie w obie strony) oraz obowiązkowym wpisem do rejestru tłumaczy przysięgłych.

3. *úradný/sudný prekladateľ*. Istnieje także instytucja tłumacza *tľmočník* (tłumaczenie „na żywo”, symultanicznie, czy z języka migowego itp.)

4. Słowackie przepisy nie określają formy ani dosłownej treści końcowej klauzuli zamieszczonej na tłumaczeniu. Winna ona natomiast obowiązkowo zawierać (art.23, ust.5 ustawy 383//2004): numer identyfikacyjny tłumacza, zakres specjalizacji, do której jest tłumacz uprawniony (np. tłumaczenia na i z jęz. polskiego), numer porządkowy czynności tłumaczenia, przejęty z Rejestru

Czynności Tłumacza (tzw „dziennika” obowiązkowego dla każdego tłumacza przysięgłego). W/w klauzula winna zostać napisana (lub odcisnięta pieczęć z jej treścią) w języku, na który tłumacz dokonał tłumaczenia.

5. Tłumaczenie przysięgłe na Słowacji nie posiada określonych specjalnych cech.

6. Spis tłumaczy przysięgłych (zarówno kategoria *prekladatel'* jak i *tľmočník*) prowadzi Ministerstwo Sprawiedliwości RS; można go bez problemu odnaleźć na stronie **www. justice.gov.sk** – zakładka ***prekladatel'ia – jazyk polsky***

7. Tłumaczenie nie musi być obligatoryjnie przewiązane stosownym sznurkiem, forma ta jest dopuszczalna podobnie jak stosowanie zszywania. Na sznurku winna jedynie zostać odcisnięta pieczęćka imienna tłumacza przysięgłego.

REPUBLIKA SŁOWENII

1. W Republice Słowenii występuje instytucja tłumacza przysięgłego jako funkcja (nie jako zawód).

2. Do sporządzania tłumaczeń przysięgłych uprawnione są osoby, mianowane na czas nieokreślony (przez ministra sprawiedliwości), które dokonują tłumaczeń w formie pisemnej lub w mowie z języka słoweńskiego na język obcy, z języka obcego na język słoweński alb z języka obcego na inny język obcy w procedurach sądowych i innych przypadkach, kiedy wymagane jest tłumaczenie sporządzone przez tłumacza przysięgłego.

3. Nazwa funkcji osoby będącej tłumaczem przysięgłym w języku słoweńskim brzmi *Âťsodni tolmač* (rodzaj męski) lub *Âťsodna tolmačka* (rodzaj żeński). Na obszarach Republiki Słowenii zamieszkałych przez grupy etniczne może być używane określenie również w języku włoskim lub węgierskim

4. Na tłumaczeniu przysięgłym zamieszczona jest stała kauzula (w formie pisemnej lub wyciętej) o następującej treści:

ÂťPodpisani-a (osebno ime tolmača), z odločbo Ministrstva za pravosodje Republike Slovenije z dne ..., št. ..., imenovani-a sodni-a tolmač-ka za ... jezik, potrjujem, da se ta prevod popolnoma ujema z izvirnikom, ki je sestavljen v .... jeziku.Âť, na obszarach Republiki Słowenii zamieszkałych przez grupy etniczne również w języku włoskim lub węgierskim.

W j. polskim: ÂťNiżej podpisany (imię i nazwisko tłumacza), na mocy decyzji wydanej przez Ministerstwo Sprawiedliwości Republiki Słowenii z dnia ..., nr..., mianowany tłumacz przysięgły (tłumaczka przysięgła), zatwierdzam, że niniejsze tłumaczenie w pełni zgodne jest z oryginałem, sporządzonym w języku .... .”

5. Tłumaczenie przysięgłe posiada określone cechy fizyczne tj. pieczęć o następującej treści: imię i nazwisko oraz stały pobyt, wraz z sformułowaniem, „Sodni-a tolmač-ka za ..... jezik”.

Pieczęć jest okrągła, o średnicy 38 mm. Pieczęci sporządzane są przez Ministerstwo.

6. Lista tłumaczy przysięgłych dostępna jest na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości RS: [http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/\(WebTolmaci\)?OpenView](http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/(WebTolmaci)?OpenView)

7. Podczas zaprzysiężenia tłumaczowi wręczona jest księga przetłumaczonych dokumentów. Tłumacz prowadzi księgę przetłumaczonych dokumentów, zawierającą numer kolejny dokumentu, imię i nazwisko osoby lub nazwę organu, który zlecił tłumaczenie; tłumaczony dokument w oryginale

i tłumaczeniu; datę tłumaczenia, liczbę przetłumaczonych stron, podpis tłumacza.

Tłumacz przysięgły posiada również legitymację: „Sodni-a tolmač-ka za ..... jezikÂř.

Legitymacja jest z materiału plastikowego, rozmiar 85,6 x 54 mm, zawierająca następujące rubryki:

- tłumacz przysięgły języka .....
- miejsce na fotografię, imię osobowe oraz stały pobyt tłumacza;
- miejsce na podpis ministra oraz pieczęć ministerstwa.

KONFEDERACJA SZWAJCARSKA

1. Nie ma w federalnym ustawodawstwie szwajcarskim regulacji prawnych dla zawodu tłumacza przysięgłego. Zgodnie z opublikowaną przez Ministerstwo (określane w nomenklaturze tutejszej jako sekretariat stanu) Oświaty, Badań i Innowacji „listą reglamentowanych zawodów lub działalności” właściwymi dla uznania tłumacza przysięgłego jako takiego są kantony. One prowadzą rejestry tłumaczy i ustanawiają wymagane normy prawne.

Federalne Ministerstwo Sprawiedliwości i Policji wskazało Ambasadzie jako przykład regulacje prawne i praktykę stosowaną w Kantonie Zurych.

2. W Kantonie Zurych problematykę tłumaczy przysięgłych reguluje rozporządzenie o tłumaczach http://www.gerichte-zh.ch/fileadmin/user_upload/Dokumente/obergericht/Dolmetscherwesen/211.17_26.11.03_71.pdf. Zgodnie z przepisami tego rozporządzenia właściwym organem do umieszczania i skreślenia z listy tłumaczy jest grupa fachowa, powołana do nadzoru nad całością zagadnień dotyczących tłumaczy i tłumaczeń przysięgłych.

3. W Szwajcarii są to określenia: traducteur/juré (FR), traduttore giurato (IT), vereidigter Übersetzer (DE).

6. Tak. Wymienione w pkt. 1 Ministerstwo Oświaty, Badań i Innowacji prowadzi w Internecie „listę reglamentowanych zawodów lub działalności” www.sbf.admin.ch. Na szczeblu kantonalnym (przykład Zurychu) listę taką można znaleźć na stronie www.gerichte-zh.ch > Organisation > Obergericht > Dolmetscherwesen (są tam różne rejestry, np. „Zentralstelle” (komórka centraln

KRÓLESTWO SZWECJI

1. Instytucja tłumacza przysięgłego występuje w Szwecji i jest nawet dosyć rozbudowana.

2. Do sporządzania tłumaczeń przysięgłych **pisemnych** są uprawnione osoby, które zdały odpowiedni państwowy egzamin w szwedzkim **Kammarkollegiet** (urząd odpowiadający częściowo funkcją Urzędowi Zamówień Publicznych, Ewidencji Organizatorów Turystyki, i częściowo pewnych funkcji MSZ).

Uwaga! Uprawnienia nabywa się tylko do tłumaczeń w jedną stronę, np. z j. polskiego na j. szwedzki lub odwrotnie, lub z j. angielskiego na j. szwedzki. Nie widać tego na pieczęci, ale jest na stronie www.kammarkollegiet.se, gdzie znajduje się lista wszystkich tłumaczy pisemnych pod zakładką: **sök översättare**, gdzie należy podać z jakiego języka lub na jaki język szukamy tłumacza. Natomiast do tłumaczeń przysięgłych **ustnych** uprawnione są osoby po zupełnie innym egzaminie, również organizowanym przez **Kammarkollegiet**, które posiadają tytuł: **Auktoriserad tolk** i

legitymację wydaną przez Kammarkollegiet.
3. W Szwecji panuje podział na tłumacza przysięgłego języka mówionego (auktoriserad tolk) oraz tłumacza przysięgłego pisemnego (auktoriserad translator lub auktoriserad översättare).
4. Nie ma narzuconej klauzuli, mogą się one różnić między tłumaczami.
5. Tłumaczenie powinno posiadać następującą pieczęć: <div data-bbox="193 465 422 689" data-label="Image"> </div> <p>Ponadto musi zostać podany numer autoryzacji, który wskazuje, jakie tłumacz ma uprawnienia. Na tłumaczeniach składających się z kilku kartek należy nakleić naklejki/znak wraz z wpisanym numerem tłumacza, którego skan dołącza się razem ze skanami certyfikatu szwedzkiego Kammarkollegiet na tłumacza pisemnego i tłumacza ustnego. Na certyfikacie tłumacza pisemnego znajduje się również wzór pieczęci wraz z numerem wskazującym uprawnienia. Bez numeru pieczęć jest nieważna.</p>
6. Lista kammarkollegiet.se pod zakładką: sök auktoriserad tolk
7. W Szwecji tłumacz przysięgły nie składa przysięgi, a jedynie nabywając uprawnienia zobowiązuje się do przestrzegania kodeksu tłumacza przysięgłego. Poza tym uprawnienia wygasają po 5 latach, aby je odnowić należy udokumentować dokonane tłumaczenia na tyle, aby przekonać o aktywnym uprawianiu zawodu i wnoszeniu opłaty. No i oczywiście standardowo dołącza się wyciąg z Rejestru Karnego o niekaralności. To, na co należy zwrócić uwagę to to, że tłumaczowi nie wolno firmować pieczęcią tłumaczenia w stronę, do której nie jest uprawniony, lub w innym języku, niż ten, do tłumaczenia którego jest uprawniony.

REPUBLIKA WĘGIER
1. Na Węgrzech nie ma instytucji tłumacza przysięgłego i nie funkcjonuje pojęcie tłumaczenia przysięgłego.
2. W myśl Rozporządzenia Rady Ministrów nr 24/1986. (z 26 czerwca) do sporządzania uznawanych przez węgierskie organy państwowe przekładów wierzytelnych na język węgierski uprawnione jest jedno biuro tłumaczy: Krajowe Biuro Tłumaczeń i Uwierzytelnień (Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda). Biuro to posiada filie na terenie całego kraju. Według ww. rozporządzenia, przekładów poświadczonych (wierzytelnych) mogą dokonywać osoby posiadające kwalifikacje tłumaczy specjalistycznych lub lektorów tłumaczy specjalistycznych . Rozporządzenie umożliwia jednak sporządzanie wierzytelnych przekładów wyciągów z rejestru firm, danych do wpisu do rejestru firm oraz dokumentów firmowych z dowolnego języka oficjalnego Unii Europejskiej przez inne biura tłumaczy, pod warunkiem, że przekłady te będą wykonywane przez osoby posiadające uprawnienia tłumaczy specjalistycznych lub lektorów tłumaczy specjalistycznych.
4. Krajowe Biuro Tłumaczeń i Uwierzytelnień stosuje na dokumentach uwierzytelnionych następujące klauzule: „Hiteles fordítás lengyel nyelvről” = „Przekład wierzytelny z języka polskiego”

„Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda Zrt. hivatalosan igazolja, hogy a jelen fordítás megegyezik a csatolt okmánnyal. Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda Zrt. nem visel felelősséget a forrásokmány tartalmáért és annak eredetiségéért” = „Węgierskie Krajowe Biuro Tłumaczeń i Uwierzytelnień S.A. oficjalnie poświadcza, że tłumaczenie niniejsze jest zgodne z dołączonym dokumentem. Węgierskie Krajowe Biuro Tłumaczeń i Uwierzytelnień S.A. nie ponosi odpowiedzialności za treść i autentyczność dokumentu źródłowego.”

Biuro Tłumaczy przy Uniwersytecie w Debreczynie stosuje następującą formułę:

„A fordítást XY 2014. szeptember 5-én végezte el a Debreceni Egyetem Nemzeti és Egyetemi Könyvtár és Fordítóiroda ..../2014. számú megbízásából. A fordítás mindenben megegyezik a z eredeti lengyel nyelvű szöveggel” = „Przekład wykonał XY w dniu 5 września 2014 r. na zlecenie nr .../2014 Narodowej i Akademickiej Biblioteki i Biura Tłumaczy przy Uniwersytecie w Debreczynie. Przekład jest we wszystkim zgodny z oryginałem w języku polskim”

Przekłady wykonywane na języki obce i opatrzone klauzulą „przekład wierzitelny” są praktycznie akceptowane przez organy państwowe w większości państw, za wyjątkiem Polski, gdzie przekłady wierzitelne mogą wykonywać wyłącznie tłumacze przysięgli. Dlatego węgierskie biura tłumaczy składają dokumenty działających na Węgrzech tłumaczy posiadających kwalifikacje tłumaczy specjalistycznych lub lektorów tłumaczy specjalistycznych w biurach notarialnych, które potwierdzają wierzitelność przekładów wykonywanych przez ww. osoby i te dokumenty są już akceptowane przez większość organów państwowych także w Polsce.

Ze względu na fakt, że Krajowe Biuro Tłumaczeń i Uwierzytelnień posiada monopol państwowy, przekłady wierzitelne wykonywane przez to biuro są kilkakrotnie droższe od innych. Z tego powodu w praktyce niektóre organy państwowe (policja, prokuratury itd.) zadawają się przekładami wierzitelnymi na język węgierski wykonywanymi przez inne biura tłumaczy, pod warunkiem, że przekłady są wykonywane przez tłumaczy specjalistycznych lub lektorów tłumaczy specjalistycznych. Dzieje się tak najczęściej wtedy, kiedy sam urząd węgierski jest zleceniodawcą (i płatnikiem) wykonania przekładu.

De facto także inne biura tłumaczy podejmują się wykonywania przekładów wierzitelnych, które są akceptowane przez te organy państwowe.

5. Na Węgrzech nie prowadzi się takiej listy.

6. Przekłady wykonane przez Krajowe Biuro Tłumaczeń i Uwierzytelnień są zszywane z dokumentem źródłowym i opieczętowywane pieczęcią z nazwą biura w j. węgierskim i francuskim oraz godłem państwowym Węgier. Na przekładach znajdują się znaczki skarbowe (obecnie wartości 200 HUF za stronę), podpis dyrektora Biura lub upoważnionej do tego osoby oraz data wykonania przekładu. Każdy przekład jest rejestrowany pod osobnym numerem.

REPUBLIKA WŁOSKA

1. We Włoszech nie istnieją jednolite przepisy regulujące kwestie dotyczące wykonywania zawodu tłumacza/tłumacza przysięgłego, jak też nie występuje jednolita lista tłumaczy czy też tłumaczy przysięgłych.

2. We Włoszech możliwym jest otrzymanie wpisu na listę biegłych tłumaczy prowadzonych przez sądy karne i cywilne, jak też i na listę biegłych tłumaczy (ekspertów) prowadzony przez Izby Handlowe.

Wniosek o wpis na listę biegłych tłumaczy, osoba zainteresowana składa do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy. Koniecznym jest wypełnienie stosownego formularza i złożenia wymaganych dokumentów (takich jak np. potwierdzających zdobyte doświadczenie zawodowe). W przypadku obywateli pochodzących z państw UE wystarczające są oświadczenia wnioskodawcy dot. wykształcenia, posiadanych kwalifikacji, znajomości języka.

Decyzję o dokonaniu wpisu podejmuje komisja. Po otrzymaniu pozytywnej decyzji, celem uzyskania wpisu, koniecznym jest uiszczenie stosownej opłaty.

Przy wpisie na listę biegłych tłumaczy przy sądzie karnym wymaga jest elementarna znajomość kodeksu postępowania karnego.

Uzyskanie wpisu na listy biegłych ekspertów prowadzone przez Izby Handlowe. Wniosek o wpis na listę biegłych, osoba zainteresowana składa do Izby Handlowej właściwej ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy.

Koniecznym jest wypełnienie stosownego wniosku /formularza i wniesienie wymaganej opłaty. Do wniosku należy dołączyć odpowiednią dokumentację, taką jak: dyplom ukończenia studiów, dyplom ukończenia szkoły poza granicami, świadectwo potwierdzające ukończenie kursu przygotowawczego i/lub uzupełniającego, publikacje, faktury za wykonywane tłumaczenia, świadectwa potwierdzające dokonania zawodowe. Im więcej zostanie złożonych dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe i zdobyte doświadczenie wnioskodawcy, tym większe jest prawdopodobieństwo, że wniosek zostanie uwzględniony. Wskazany jest np. posiadanie dokumentacji potwierdzającej wykonywanie pracy na rzecz podmiotów publicznych. Wnioskodawca nie musi posiadać obywatelstwa włoskiego, ale musi legalnie zamieszkiwać na terenie Włoch. Po pozytywnej weryfikacji wniosku i załączonej do niego dokumentacji osoba wnioskująca o wpis jest dopuszczana do egzaminu, przed komisją złożoną z członków Izby Handlowej.

3. w języku włoskim tłumacz przysięgły to „traduttore giurato”. Osoba wpisana listę biegłych sądowych to „consulente tecnico” lub „perito linguistico”.

4. Nie ma takiej klauzuli.

W przypadku gdy tłumaczenia dokonuje osoba nie posiadająca jakichkolwiek uprawnień lub też wpisana na listę tłumaczy przy sądzie, a tłumaczeniu chce się nadać rangę tłumaczenia potwierdzonego urzędowo może być ono potwierdzone przez sąd. Tłumacz, każdorazowo, składa przed urzędnikiem sądowym stosowne przyrzeczenie. Ze złożenia przysięgi sporządza się protokół, który po podpisaniu przez tłumacza i ostemplowaniu przez sąd zostaje dołączony do tłumaczenia. Wzory protokołów znajdują się na stronach sądu.

5. Osoby posiadające uprawnienia tłumacza, posiadają imienną pieczętkę z dopiskiem Traduttore presso il Tribunale penale/civile lub penale e civile di ..... (Tłumacz przy sądzie karnym/cywilnym lub przy sądzie karnym i cywilnym w ....), oraz na dokumencie z reguły znajduje się następujący dopisek: Traduzione conforme al contenuto del documento allegato redatto in lingua polacca (Tłumaczenie zgodne z treścią dokumentu sporządzonego w języku polskim).

6. Przy każdym Sądzie cywilnym i karnym jest prowadzona lista tłumaczy. Lista ta jest podzielona na tzw. consulente tecnico i perito linguistico (biegły sądowy i biegły językoznawca).

7. Wpis na listę biegłych sądowych czy też na listę biegłych ekspertów przy Izbie Handlowej nie jest wymogiem koniecznym do wykonywania zawodu tłumacza, ale niewątpliwie podnosi prestiż zawodowy danej osoby i ma być pewnego rodzaju gwarancją jakości wykonywanych przez nią tłumaczeń.

Należy pamiętać, że we Włoszech, np. przed sądem może w roli tłumacza wystąpić ktokolwiek, kto złoży stosowne oświadczenie, że zna w stopniu dostatecznym dany język obcy i włoski oraz złoży przyrzeczenie, że jego tłumaczenie będzie zgodne z oryginalnym tekstem (np. zeznania).

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ (IRLANDIA PÓŁNOCNA I SZKOCJA)

1. W Szkocji oraz Irlandii Północnej nie występują instytucja tłumacza przysięgłego.

2. Do sporządzania tłumaczeń uprawnione są osoby zarejestrowane w profesjonalnych firmach (biurach, agencjach) translatorskich (np. Scottish Translation & Interpreting Service w Glasgow, Global Connects w Glasgow i Edynburgu, FLEX Language Service, Interpreting Service, Document Translation Service w Belfaście.

Kwalifikacje tłumaczy weryfikowane przez zatrudniające ich firmy, a następnie potwierdzane wydawanymi przez te firmy certyfikatami. Zarówno firmy translatorskie, jak również indywidualni, wykwalifikowani tłumacze, są członkami renomowanych stowarzyszeń, takich jak Institute of Translation and Interpreting (ITI) (www.iti.org.uk) lub the Association of Translation Companies (ACT), the Institute of Linguistic (IOL). Z usług firm translatorskich korzystają szkoły, uniwersytety, college, opieka społeczna, urzędy na szczeblu lokalnym, regionalnym oraz centralnym, sądy i inne instytucje.

Aby tłumaczenie dokumentu zostało uznane za przysięgłe (dla określenia tłumaczenia przysięgłego używa się zwrotu „sworn translation” lub „certified translation” musi być poświadczony przez adwokata, posiadającego jednocześnie uprawnienia notariusza (solicitor & notary public) – w Szkocji, gdzie nie występuje instytucja notariusza, jako oddzielnego urzędu lub notariusza w Irlandii Północnej, poprzez nadanie mu jednej z ww. klauzul. Nadając klauzulę „sworn translation” lub „certified translation” adwokat/notariusz potwierdza tożsamość tłumacza, a nie poprawność tłumaczenia. Jeżeli jednak został nieprawidłowo przetłumaczony, tłumacz może być pociągnięty do odpowiedzialności przed sądem za krzywoprzysięstwo lub zaniedbanie.

Tłumaczenia aktów stanu cywilnego oraz dokumentów urzędowych (m.in. wyroków sądowych, dyplomów uniwersyteckich, dokumentów tożsamości), które mają być wykorzystane poza granicami Wielkiej Brytanii, wymagają poświadczenia przez notariusza („notary certified translation”) w Irlandii Północnej lub adwokata, posiadającego uprawnienia notariusza w Szkocji („solicitor certified translation”), a następnie legalizacji lub opatrzenia apostille (dla państw – stron Konwencji Haskiej).

3. Stosuje się określenia „poświadczony tłumaczenie” („certified translation”) lub „tłumaczenie przysięgłe” („sworn translation”), które odnoszą się do przetłumaczonego dokumentu, nie zaś do osoby, która go tłumaczyła. Nazwa zawodu tłumacza dokumentów, używana w Szkocji i Irlandii Północnej brzmi „translator”, dla tłumaczy symultanicznych i konsekwentnych używana jest nazwa „interpreter”.

4. Klauzula zamieszczana na tłumaczeniach dokumentów brzmi: „The translation is true and accurate to the original document provided to us”, co odpowiada polskiemu sformułowaniu „Niniejsze tłumaczenie jest zgodne z przedstawionym nam oryginałem dokumentu” lub, w

przypadku tłumaczeń na język polski: „Niniejszym potwierdzam zgodność powyższego tłumaczenia z przedstawionym mi oryginałem dokumentu, sporządzonym w języku angielskim, miejscowość....., data....”.

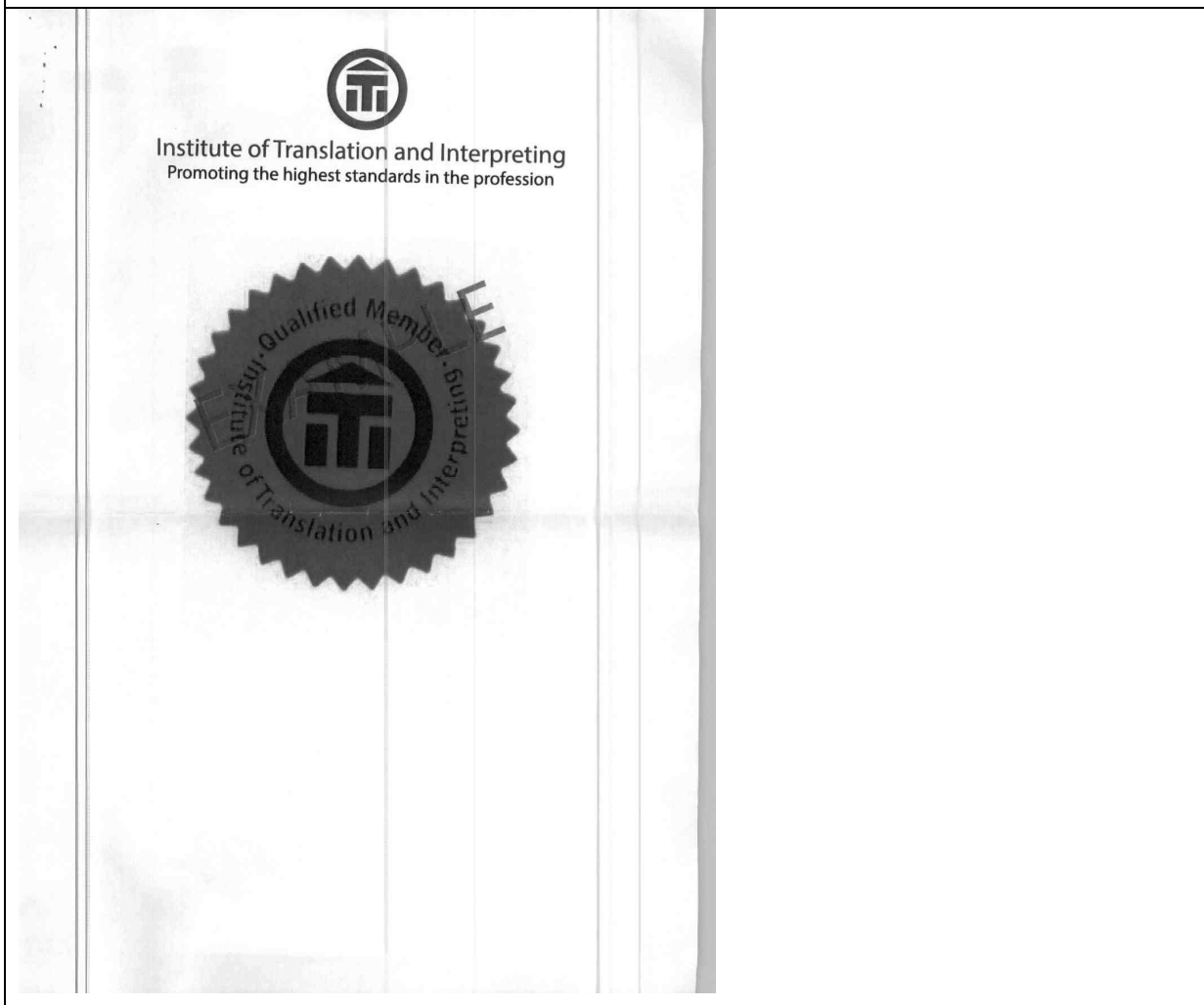
Na tłumaczeniu umieszcza się podpis tłumacza, a jeśli jest on pracownikiem firmy translatorskiej, również pieczętka tej firmy.

Tłumacze kwalifikowani przez ITI, będący członkami tego stowarzyszenia, posiadają specjalne pieczęcie oraz nalepki (stickers), które mogą być dołączone do tłumaczenia dokumentu, potwierdzające ich członkostwo w tym stowarzyszeniu (wzór poniżej).

W przypadku tłumaczenia przysięgłego do dokumentu oryginalnego i jego tłumaczenia zostaje dołączona specjalna deklaracja tłumacza, zawierająca oświadczenie złożone pod przysięgą. Tłumacz podpisuje deklarację w obecności notariusza lub adwokata, który następnie poświadcza złożony przez niego podpis.

5. Firmy translatorskie, będące członkami stowarzyszenia ITI, jak też indywidualni tłumacze – członkowie ITI, mogą również poświadczać (certyfikować) tłumaczenia niektórych dokumentów, używając nazwy ITI Qualified Member (MITI) lub Fellow Member (FITI).

6. W Szkocji i Irlandii Północnej nie ma państwowej listy certyfikowanych tłumaczy. Na stronie internetowej stowarzyszenia ITI znajdują się natomiast listy tłumaczy, będących jego członkami, jak również firm, biur i agencji translatorskich zarejestrowanych w ITI jako członkowie. Za pomocą strony www.iti.org.uk/find-a-translator-interpreter można znaleźć tłumacza lub firmę translatorską, jak również sprawdzić, czy dany tłumacz jest członkiem stowarzyszenia.

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓLNOCCNEJ (ANGLIA I WALIA)

1. Na terenie ZK nie funkcjonuje instytucja tłumacza przysięgłego, którego uprawnienia byłyby regulowane przez jakikolwiek organ, jak to ma miejsce w innych państwach europejskich.

2. Nazwa zawodu osoby będącej tłumaczem w języku urzędowym państwa - *translator*.

3. Najbardziej prestiżowym dokumentem, świadczącym o najwyższym standardzie posiadanych umiejętności w zakresie tłumaczeń jest dyplom - *The IoL Educational Trust's Diploma in Translation*, który jest rozpoznawany zarówno w ZK, jak i poza jego granicami. Jest on przyznawany osobom, które ukończyły podyplomowy kurs tłumaczeń (na poziomie 7). Jednakże zawód tłumacza może być wykonywany także przez inne osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie w tym zakresie.

4. Nie ma oficjalnego wymogu zamieszczania deklaracji lub klauzuli w tłumaczeniu.

5. Tłumaczenie powinno zawierać dane dotyczące tożsamości tłumacza i potwierdzenie jego wiarygodności zawodowej, np. organizacji, w której jest zrzeszony/kod postępowania.

6 Na terenie Anglii i Walii nie ma oficjalnego rejestru tłumaczy.